

CEPOS Note til Borgertinget på klimaområdet

Af Otto Brøns-Petersen | CEPOS | (20928440)

Klimapolitik handler om to centrale spørgsmål: Mål og midler. Uanset valget af mål bør altid vælges det middel, som sikrer målet omkostningseffektivt.

Den omkostningseffektive måde at nå det politiske mål om at nedbringe drivhusgasudledningen med 70 pct. fra 1990 til 2030 er en ensartet afgift på alle danske udledninger. En generel afgift er kun omkostningseffektiv, hvis den står alene og ikke suppleres med detailregulering og subsidier. Tværtimod bør eksisterende reguleringer og tilskudsordninger afskaffes.

CEPOS har for nylig fremlagt en række analyser om omkostningseffektiv grøn omstilling. De overordnede anbefalinger kan findes her (Brøns-Petersen 2020d): <https://cepos.dk/artikler/anbefalinger-til-dansk-klimapolitik/>

Anbefalingerne gælder både mål og midler.

70 pct.-målet anbefales ikke. Det er et snævert nationalt mål, som ikke tager hensyn til, om udledninger flytter til udlandet (lækage). Det er ikke koordineret med EU's klimapolitik, selv om EU fører klimapolitik og deltager i Parisaftalen på medlemslandenes vegne. Det er et meget vidtgående mål, som vil kræve større omkostninger per ton end et ton CO₂ har af globale skadevirkninger i form af global opvarmning; med andre ord gør opfyldelse af målet mere skade end gavn. Det vil gøre det vanskeligere at opnå klimaneutralitet i 2050.

Uanset valget af klimapolitisk mål er det dog afgørende, at det opnås omkostningseffektivt. Det vil sige, at vi som samfund ikke kommer til at betale en højere pris end nødvendigt.

Den omkostningseffektive måde at nå et givent klimamål er ved at fastsætte en ensartet pris på at udlede drivhusgas. Det vil få borgere og virksomheder til at spare på udledningerne og erstatte med bl.a. vedvarende energi, hvor de kan gøre det billigst. Det er økonomer meget bredt enige om. Det gælder f.eks. de økonomiske vismænd og regeringens embedsmænd (se Det Miljøøkonomiske Råds Formandskab 2019; Sekretariatet for afgifts- og tilskudsanalysen på energiområdet 2018).

For 70 pct.-målet vil det sige en generel afgift på alle danske udledninger. Det er nærmere begrundet her (Brøns-Petersen 2020b): <https://cepos.dk/artikler/omkostningseffektiv-udmoentning-af-de-politiske-klimamaal/>

Udgifter til grøn omstilling vil nødvendigvis forringe dansk økonomi. 70 pct.målet skønnes at koste årligt mindst 22½ mia.kr. i 2030. Se nærmere her (Brøns-Petersen 2020c): <https://cepos.dk/artikler/samfundsøkonomiske-og-statsfinansielle-konsekvenser-af-et-nationalt-70-pct-klimamaal/>

Det anbefales at gennemføre en grøn skattereform, som forbedrer dansk økonomi tilsvarende, altså modvirker velstandstabet fra den grønne omstilling via skattelettelser mv., der øger væksten tilsvarende. Det vil realisere de politiske ønsker om ikke at forringe den samlede økonomi i forbindelse med grøn omstilling. Her er skitseret to reformer, som løfter samfundsøkonomien med ca. 22½ mia.kr. (Brøns-Petersen 2020a): <https://cepos.dk/artikler/hvor-store-strukturereformer-skal-der-til-som-modvaegt-til-70-pct-klimamaal/>

Referencer

- Brøns-Petersen, Otto. 2020a. "Hvor store strukturereformer skal der til som modvægt til 70 pct.-klimamål?" *Cepos analysenotat*.
- . 2020b. "Omkostningseffektiv udmøntning af de politiske klimamål". *Cepos analysenotat*.
- . 2020c. "Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser af et nationalt 70 pct.-klimamål". *Cepos analysenotat*.
- . 2020d. "Anbefalinger til dansk klimapolitik". *Cepos analysenotat*, oktober, 5.
- Det Miljøøkonomiske Råds Formandskab. 2019. "Økonomi og Miljø".
- Sekretariatet for afgifts- og tilskudsanalysen på energiområdet. 2018. "Afgifts- og tilskudsanalysen på energiområdet. Delanalyse 4. Afgifts- og tilskudssystemets virkninger på indpassning af grøn energi". 4. Skatteministeriet. <http://www.skm.dk/media/1485757/afgifts-og-tilskudsanalysens-delanalyse-4.pdf>.